

॥ ३४ ॥ ३५ ॥ ३६ ॥ उपयोगोव्ययः वीरुधः प्रतानवत्यः औषध्यः फलपाकांताः ॥ ३७ ॥ ३८ ॥ अनुज्ञायपृष्ठा ॥ ३९ ॥ ब्रह्ममंत्रं ॥ ४० ॥ ४१ ॥ ४२ ॥ ४३ ॥ ४४ ॥ ४५ ॥ इत्यारण्यकेपर्वणि
 नैलकंठीयेभारतभावदीपेष्टत्रिंशोऽध्यायः ॥ ३६ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥ कस्यचित्कस्मिंश्चित् ॥ १ ॥ २ ॥ वनवासद्रौपदीवियोगं गृहिणीगृहमुच्यत इति स्मृतेः ॥ ३ ॥ चतु
 अस्त्राणीन्द्राच्चरुद्राच्चलोकपालेभ्यएवच ॥ समादाय महाबाहुर्महत्कर्मकरिष्यति ॥ ३४ ॥ वनादस्माच्चकौतेयवनमन्यद्विचिंत्यतां ॥ निवासार्थाय यद्युक्तं भवेद्दः
 पृथिवीपते ॥ ३५ ॥ एकत्रचिरवासो हिनप्रीतिजननो भवेत् ॥ तापसानां च सर्वेषां भवेदुद्देगकारकः ॥ ३६ ॥ मृगाणामुपयोगश्च वीरुदौषधिसंक्षयः ॥ विभर्षि
 च बहून्विप्रान्वेदवेदांगपारगान् ॥ ३७ ॥ वैशंपायन उवाच ॥ एवमुक्त्वा प्रपन्नाय शुचये भगवान्प्रभुः ॥ प्रोवाच लोकतत्त्वज्ञो योगी विद्यामनुत्तमां ॥ २८ ॥
 धर्मराजाय धीमान्सव्यासः सत्यवतीसुतः ॥ अनुज्ञाय च कौतेयं तत्रैवांतरधीयत ॥ ३९ ॥ युधिष्ठिरस्तु धर्मात्मा तद्ब्रह्म मनसा यतः ॥ धारयामास मेधावी कालेका
 ले सदाऽभ्यसन् ॥ ४० ॥ सव्यासवाक्यमुदितो वनाद्वैतवनात्ततः ॥ ययौ सरस्वतीकूले काम्यकं नाम काननं ॥ ४१ ॥ तमन्वयुर्महाराज शिक्षाक्षरविशारदाः ॥ ब्रा
 ह्मणास्तपसा युक्ता देवैर्द्रष्टव्यो यथा ॥ ४२ ॥ ततः काम्यकमासाद्य पुनस्ते भरतर्षभ ॥ न्यविशंत महात्मानः सामात्याः सपरिच्छदाः ॥ ४३ ॥ तत्र ते न्यवसन् राजन्
 किंचित्कालं मनस्विनः ॥ धनुर्वेदपरावीराः शृण्वन्तो वेदमुत्तमं ॥ ४४ ॥ चरन्तो मृगयां नित्यं शुद्धैर्बाणैर्मृगार्थिनः ॥ पितृदैवतविप्रेभ्यो निर्वपन्तो यथाविधि ॥ ४५ ॥
 इति श्रीमहाभारते आरण्यके पर्वणि अर्जुनाऽकाम्यकवनगमने षट्त्रिंशोऽध्यायः ॥ ३६ ॥ ॥ ७३ ॥ वैशंपायन उवाच ॥ कस्यचित्त्वथ कालस्य धर्मरा
 जो युधिष्ठिरः ॥ संस्मृत्य मुनिसंदेशमिदं वचनमब्रवीत् ॥ १ ॥ विविक्ते विदितप्रज्ञमर्जुनं पुरुषर्षभ ॥ सांत्वपूर्वस्मितं कृत्वा पाणिना परिसंस्पृशन् ॥ २ ॥ समुहूत
 मिव ध्यात्वा वनवासमरिंदमः ॥ धनं जयं धर्मराजो रहसीदमुवाच ह ॥ २ ॥ युधिष्ठिर उवाच ॥ भीष्मेद्रोणे रूपे कर्णेद्रोणपुत्रे च भारत ॥ धनुर्वेदश्च तुष्पाद एते
 ष्वद्य प्रतिष्ठितः ॥ ४ ॥ दैवं ब्राह्मं मानुषं च स यत्नं सचिकित्सितं ॥ सर्वास्त्राणां प्रयोगं च अभिजानंति कृत्स्नशः ॥ ५ ॥ ते सर्वे धृतराष्ट्रस्य पुत्रेण परिसांत्विताः ॥ संवि
 भक्ताश्च तुष्टाश्च गुरुवत्तेषु वर्तते ॥ ६ ॥ सर्वयोधेषु चैवास्य सदा प्रीतिरनुत्तमा ॥ आचार्यामानितास्तुष्टाः शांतिव्यवहरंत्युत ॥ ७ ॥

प्यादः आदानसंधानविसर्गसंहाराश्चत्वारः पादायस्य ॥ ४ ॥ दैवं इंद्रवरुणाद्यत्नं ब्राह्मं ब्रह्मात्नं मानुषं धनुर्बाणादि यत्नः पृहणधारणप्रयोगरूपः चिकित्सापरप्रयुक्तानामेषां प्रतीकारः एव ते सर्वास्त्राणां प्रयोगं अ
 भितः साकं न्येन जानंति ॥ ५ ॥ गुरुवत् गुरुष्विव ॥ ६ ॥ शांतिदोषपरिहारं कर्तुं व्यवहरंत्युत ॥ ७ ॥